

2 Forberedelse til dansk

2.1. Hvordan forbereder man sig til en dansktime

Præsentation

Herunder er optrykt to tekster, som dansklæreren har bedt dig om at forberede til næste dansktime.

Tekster

1. *Jeg vil ikke være dansk*, interview ved Kaj Spangenberg Schmidt med Doris Odoom, der er født i Ghana, men vokset op i Danmark, hvor hun har boet siden 1965. off. i *Politiken*, 26.4.1978.
2. Vibeke Grønfeldt: *Den svage mand*, off. i *Mulighedernes land*, 1989.

Opgaver

1. Læs tekst 1 igennem, og inddel teksten i afsnit. Giv afsnittene overskrifter, og skriv på baggrund af overskrifterne et kort *referat* af teksten (referatet må højst fylde 10 linjer).
Læs referaterne højt for hinanden i gruppen, og overvej, hvad der gør nogle referater bedre end andre.
2. Gennemarbejd tekst 2 på samme måde som tekst 1, og skriv et referat af teksten.
3. Diskuter i forlængelse heraf, hvorfor det er lettere at give et referat af tekst 1 end af tekst 2.
Hvilke konsekvenser har dette for vores hjemmeforberedelse af henholdsvis fakta- og fiktionstekster.

2 Forberedelse til dansk

Tekster

Tekst 1.

Jeg vil ikke være dansk

Identitet

- Jeg er med tiden blevet klar over, at det er i Ghana jeg hører til, siger Doris Odoom.
- Det har intet at gøre med min hudfarve, for jeg har aldrig følt mig generet af den i Danmark, siger Doris Odoom til Politiken. Det har noget at gøre med at finde sine rødder, sin identitet. Og opdage, at der er noget i Danmark og hos danskerne som er helt fremmed for en. Danskerne er gennemsyret af materialisme, og det er der i sig selv ikke noget galt i, hvis et dybere medmenneskeligt fællesskab kunne danne modvægt. Men det er ikke tilfældet. I Danmark er mennesker generelt set ensomme og fremmede for hinanden. Her er koldt, og her hentyder jeg på ingen måde til klimaet. Det er et spørgsmål om identitet. Det er noget, som det synes danskerne umådeligt svært at finde ud af. Et folk skabes af dets historie. Men det er ikke noget, danskerne mere tager sig af. De har ikke rigtigt noget, som skærper deres nationalfølelse.
- *Savner du det?*
- Danskerne savner det, måske. Jeg for mit vedkommende savner en bredere kulturel udfoldelse, sådan at forstå at mennesker kommer hinanden ved. I Danmark er kultur oftest noget med hvilke bøger, folk har stående i bogreolen, hvilke teaterstykker og film de ser og den omgangskreds, de har. En rent ydre ting. I Ghana ved jeg, at familien spiller en stor og vigtig rolle for mennesker. Her mødes generationerne, og man føler ansvar og respekt for hinanden. I Danmark overlades den slags til samfundet.
- Tro ikke, at ghaneserne ikke er materialister, det er de selvfølgelig.
- Men det er ikke det eneste saliggørende, som det synes at være for danskere. Her skaber man egoistiske og snæversynede mennesker, mens man i f.eks. Ghana har folk med menneskeligt overskud.

Frisindet

- I Danmark taler man så meget om danskernes frisind. Det er da godt med frisind, men mange gange dækker det over ufrihed. Der er folk, der frejdigt fortæller, at de har været deres ægtefælle utro, men modsat generer de fleste sig for at fortælle fremmede, at de elsker deres ægtefælle.
- Døden er også noget nærmest uartig. Noget man ikke taler om, fordi danskere ligesom ikke accepterer, at vi skal dø, og at de materielle "lyksaligheder" dermed er forbi. I Ghana er folk på mange måder blufærdige. De braldrer ikke op om hvad som helst. På den anden side kan de vise ægte følelser.
- *Er der ikke noget godt at sige om Danmark?*
 - Naturligvis. I har demokrati, menneskerettighederne respekteres, og I har socialt velvære. I savner bare det folkelige fællesskab, og det er ikke noget, jeg bare siger. Jeg har

2 Forberedelse til dansk

mødt det savn hos mange af mine danske venner og bekendte, og det vil jeg ikke leve under.

Jeg er ikke tilfreds med det, men vil kunne udfolde mig som menneske på en anden og bredere måde, end det er muligt i Danmark blandt danskere.

Tekst 2.

Vibeke Grønfeldt: *Den syge mand*

Hypokonderen lagde to koner, to døtre og otte hunde i graven uden at anerkende nogen fysisk sygdom hos andre end sig selv. Det var hans overbevisning, at de døde på grund af uheld, delvis forårsaget af sløseri, mens han kæmpede mod natur og skæbne. For det første havde både hans oldefar og farfar i en ung alder fået en dødfødt søn, hvorfor han kunne siges at være den tredje i rækken (tredje gang). For det andet døde hans farfars bror toogtredivé år gammel af blodforgiftning (tretaller igen). For det tredje var hypokonderen født med kun ni fingre og en vished om, at dette var et sikkert tegn på andre og større ulykker. Desuden opdagede han seksogtredivé år gammel (tre år ældre end blodforgiftningen), at han havde nedsat hørelse på venstre øre. Endelig led han skiftevis af kløe, luft i maven, træthed, lys urin, mørk urin, fodsvamp, hjertebanken, natteblindhed, stor lyst, nedsat lyst. Sygdommene viste sig ikke på samme tid, hvilket, trods mange lægers falske forsikringer, overbeviste ham om ondernes sammenhæng.

Hans første kone døde seksogtredivé år gammel af leverkræft.

Hele hendes sidste leveår kæmpede han mod en fodsvamp, som truede med at brede sig op over benene, mod kønsorganerne, videre, videre, trænge ind, og han så derfor først bagefter, at hun havde forsømt sig selv og ladet stå til. Hun havde sovet, spist og levet forkert. Og da han stod alene tilbage med to små døtre, brugte han flere år på at opsøge læger i mange lande, lade sig undersøge og få råd. Han måtte opgive sit arbejde som sparekassedirektør og gå på pension tyve år før tiden.

Hans yngste datters meningitis forværrede hans tilstand, ligesom hans nye kones mærkelige hjertestop, som hun kunne have undgået, og den ældste datters grundløse dødsfald i Schweiz. Det var som om de forlod ham for at prøve ham og hans i forvejen svage helbred.